

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI

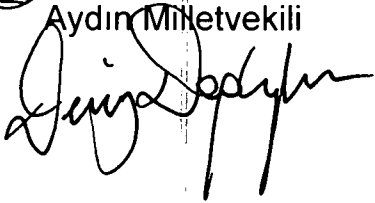
Tarih : 21.04.2016

Sayı : 2016/1596

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Afyon'un Dinar ilçesinden çıkan ve diğer kollarla birleşerek Aydın'ın Didim ilçesinden denize dökülen Büyük Menderes nehri özellikle Aydın'ın hem kullanım suyu hem de tarım arazileri için büyük önem arz etmektedir. Ama maalesef havzadaki her sene artarak devam eden kirlenme, nehrin su yönetiminin doğru yapılmaması ve kış aylarındaki taşkınlar sebebiyle vatandaşlarımızın sağlığı her geçen gün kötüleşmekte ve çiftçilerimiz büyük zorluklar yaşamaktadır. Büyük Menderes nehrinin ve havzasının temizlenmesi, Aydın'da yaşayan vatandaşlarımızın, çiftçilerimizin, arazilerimizin ve doğamızın korunması için yaşanan sorunların tespit edilmesi ve çözüme yönelik çalışmalar yapmak üzere; Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

① Deniz Depboylu
Aydın Milletvekili

E. Akın

Minira

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Saffet Sancaklı	Kocaeli	Saffet
Ahmet Kenan Tanrıverdi	İzmir	Ahmet Kenan
Emir Haluk Aykan	Denizli	Emir Haluk
Huriye Nispet	İSTANBUL	Huriye
Mehmet Erdoğan	Muğla	Mehmet
İsmail Faruk Aksoy	İstanbul	İsmail Faruk
Zuhra TOPRAK	ANKARA	Zuhra
Ruh Ersoy	Osmanlıye	Ruh
Muhammed Ali	ADANA	Muhammed
Fahrettin Halıcı	Antalya	Fahrettin
B. Semih Yalçın	TST. M.	B. Semih
F. Ömer Tok	K. Menaz	F. Ömer
Atilla Baya	İstanbul	Atilla
Öktay Özçelik	Mersin	Öktay
Abdullah S. Yıldırım	Antalya	Abdullah
Baki Şimşek	Mersin	Baki
Mehmet Güneş	Antalya	Mehmet
Kamil Aydın	Erzurum	Kamil
Mehmet Ali Aközçelik	HATAY	Mehmet
Fahrettin Halıcı	Adana	Fahrettin
Mehmet Karahoca	Adana	Mehmet
Zihni Asba	Sakarya	Zihni

GEREKÇE

Menderes řu anda Ergene ve Gediz'den sonra Türkiye'nin en kirli üçüncü nehri.

Bilindiği gibi Büyük Menderes Nehrinde iki temel sorun bulunmaktadır:

- 1- Büyük Menderes Nehri ana su kütlesi ve kolları ile bu su kütleleri ile bağlantılı gölleri etkileyen kirlilik sorunu
- 2- Büyük Menderes Havzasında yer alan su kütlelerinin morfolojisinin geri dönülemeyecek şekilde değiştirilmesi ve su düzeninin bozulması sorunu.

Aydın'daki ölümlere baktığımızda Menderes nehrine en yakın yerleşim yerlerinde en fazla olduğunu görüyoruz.

Doğal Yaşamı Koruma Vakfı'nın 2013 yılında yaptığı "Menderes nehri havzası" çalışmasında en şiddetli organik kirlilik nüfus başına ölümlerinde en fazla olduğu Yenipazar, Kuyucak, Bozdoğan, Çine'de saptanmış.

Menderes nehrinin kirlilik sebepleri;

1 – Sanayi Atıkları(deri-tekstil-zeytin): Sanayi kuruluşları maliyet nedeni ile arıtma tesisi kurmuyor, var olanları da çalıştırmıyor. Menderes nehri Aydın'a Sarayköy mevkisinde Uşak ve Denizli illerinde bulunan sanayi tesislerinin oluşturduğu kirlilik nedeni ile tarımda kullanılamayacak düzeyde kirlilik içeriği ile girmektedir.

2 – Jeotermal atıklar: Çıkardıkları akışkanları reenjekte etmeyerek derelere ve akarsulara bırakıyorlar.

3 – Plansız kentleşme ve belediye atıkları: Menderes'in geçtiği dört ildeki belediyelerin %88'in arıtma tesisi yok. Aydın'daki belediyelerin ise %70'in arıtma tesisi yok.

4 – Evsel atıklar

5 – Aşırı gübre ve ilaçlama: Türkiye'de tüketilen zirai ilaçların 2/3'i Batı Anadolu'da kullanılıyor. Bu ilaçlar doza bağlı topraklarda birikerek uzun süreli etki göstermekte.

Uzun yıllar önce kullanımı yasaklanmış olmasına rağmen yeni yapılan ölçümlerde halen Söke ovasında 90 cm toprak derinliğinde DDT saptanmıştır.

Dünyada ve ülkemizde yapılan çalışmalarda yoğun tarım ilacı kullanılan bölgelerde anne sütünde, insanların yağ dokularında tarım ilaçları saptanmıştır.

6 – Beşparmak dağlarındaki maden ocakları ve kimyasal madde atıkları: Buralardaki kirlilik Çine çayı ile Menderes nehrine ulaşıyor.

Tüm bu kirlilik sebepleri nedeni ile bugün Menderes nehri sulama dahi yapılamayacak düzey olan 4'cü derece kirlilik seviyesindedir.

Aydın'da içme ve kullanma su ihtiyacının %80'den fazlası yer altı sularından karşılanmakta. Bu sulardaki kirlilik sebepleri;

- 1 – Aydın'da atıkların gömme işleminin fazla olması
- 2 – Zirai ilaçların çok yoğun ve bilinçsiz kullanılması
- 3 – Jeotermal kuyu kazılarının çok yoğun ve denetimden uzak olması.
- 4 – Menderes nehir taşkınları.

Ortaköy ve  amlıyurt bölgesindeki maden ocaklarının kimyasal ve fiziki kirlilik taşıyan atıkları Değirmenlik deresi ile  ine  ayına ve Menderes nehrine kadar ulaşırken, diğ er taraftan da Bodrum ve Milas'ın içme suyuna kaynaklık eden Geyik barajına da ulaşarak insan sağlığı için tehdit oluşturmaktadır. Bu kirlilik sonucu  ine  ayında tüm canlı varlıklar yok olmuştur.

Belirtilen gerekçeler sebebiyle, Menderes Nehrinin kirlilik oranının bilimsel yöntemlerle araştırılması, ilgili kuruluşların aldığı önlemlerin yeterliliğinin denetlenmesi, toplum sağlığının korunması, gereken ıslah çalışmalarının yapılması amacıyla Meclis Araştırma Komisyonu kurulması önem arz etmektedir.